

De Standaard

Smartphonegebruik

Urenlang gekluisterd aan Tiktok: “Het algoritme werkt té goed”



Robbe Vanhoudt. — © Sebastian Steveniers

Jongeren van 16 tot 24 jaar brengen dagelijks een verbijsterende 80 minuten door op Tiktok. In 2020 was dat maar 44 minuten, blijkt uit de nieuwste Digimeter. “In het weekend ben ik gekluisterd aan video’s die over niets gaan.”

Emma Desmet, Kubra Mayda

Dinsdag 5 maart 2024 om 16:16

“Als ik Tiktok verwijder, kan ik minder goed meepraten”

Robbe Vanhoudt (19) uit Heusden Zolder studeert economie aan de KU Leuven

“Zowel Jos D’Haese (PVDA) als Dries Vanlangenhove verschijnt op mijn Tiktok. Wat ik verwarrend vind, is dat de uitspraken die ze doen in hun video’s altijd mijn mening bevestigen, hoewel ze elkaars tegenovergestelde zouden moeten zijn. Voor mij is dat het bewijs dat het algoritme van Tiktok té goed werkt. Het is ook de reden waarom ik Tiktok af en toe verwijder van mijn smartphone.”

“Maar zodra ik dat doe, merk ik dat ik veel minder mee ben en minder goed kan meepraten met vrienden over de actualiteit of nieuwe trends. Hoe hard ik ook wil geloven dat ik mijn keuzes zelf maak en niet op basis van trends, vind ik het moeilijk om daar zeker van te zijn. Want ik heb ook wel al schoenen of kleren gekocht nadat ik ze op Tiktok had zien voorbijkomen.”

“Ik zit minstens anderhalf uur per dag op Tiktok. In het weekend is dat twee uur. Dan zit ik echt gekluisterd aan mijn gsm te kijken naar video’s van 20 seconden die meestal over niets gaan. Enerzijds is het tijdverspilling, anderzijds is het ook gewoon fijn om soms te weten dat je video’s gaat kijken die je sowieso leuk vindt, net omdat het algoritme je goed kent. Onlangs boekte ik een reis naar Amsterdam en de dag voor mijn vertrek zag ik Tiktoks over hotspots in Amsterdam – best handig.”

“Een van de engste dingen die ik op Tiktok zag, was een deepfake van de Amerikaanse komiek Joe Rogan. In de video zei hij iets wat hij nooit had gezegd. Het was schrikken om achteraf te horen dat het een deepfake was. Zijn we al zo ver?”



Aurélië Coosemans. — © Sebastian Steveniers

“Tiktok is het Google van Gen Z”

Aurélië Coosemans (22) uit Kampenhout studeert journalistiek aan de KU Leuven

“Ik zit gemiddeld 110 minuten per dag op Tiktok. Ik heb wel een tijdslimiet van 30 minuten ingesteld. Na 30 minuten krijg ik een melding, maar die klik ik gewoon weg. Ik kijk vooral video’s die mij inspiratie geven voor outfits of de inrichting van mijn kamer. Maar ik ontdek ook veel muziek, films en series via Tiktok. Wanneer ik op reis ga, zoek ik tips voor mijn bestemming via Tiktok. Of wanneer ik twijfel om iets te kopen, zoek ik reviews op Tiktok. Die app is het Google van Gen Z.”

“Tiktok heeft sowieso een impact op mijn aandachtsspanne. Tegenwoordig zijn er ook video’s van 10 minuten, maar die bekijk ik op dubbele snelheid. Ik scrol vaak breinloos om iets om handen te hebben in mijn bed of wanneer ik onderweg ben, maar ook wanneer ik voor de tv zit. Zo zit je heel snel aan die 80 minuten, want je kunt eindeloos scrollen op Tiktok en er is altijd een nieuwe video. Bij Youtube moet je meer bewust een volgende video aanklikken als je er nog één wil zien.”

“Wanneer ik iets niet wil zien, dan kun je ‘niet geïnteresseerd’ aanduiden en zo stuur ik mijn algoritme. Vroeger wilde ik bijvoorbeeld geen nieuws zien op Tiktok, want dat had toen de reputatie van veel fakenieuws te bevatten. Maar sinds ik journalistiek studeer, bekijk ik dat wel meer.”



Othmane Haddouchi. — © Sebastian Steveniers

“Als ik minder zou tiktokken, zou ik makkelijker opstaan voor school”

Othmane Haddouchi (17) uit Borgerhout studeert bedrijfseconomie in het middelbaar

“Gemiddeld 80 minuten per dag? Dat vind ik best weinig. Op weekdays zit ik dagelijks minstens anderhalf uur op Tiktok. Omdat ik na de schooluren nog werk, heb ik minder tijd. In het weekend scrol ik veel langer op Tiktok, vooral 's avonds als ik in bed lig. Dan denk ik: nog tien minuutjes voor het slapengaan. En voor ik het beseft is het al over middernacht. Dat heeft gevolgen voor mijn slaap, merk ik. Als ik niet zou tiktokken, zou ik eerder in slaap vallen en makkelijker opstaan voor school.”

“Wat ik te zien krijg op mijn For You Page hangt af van hoe ik mij voel. Ik zie voornamelijk jongeren die Tiktoks maken. Opvallend is dat ik nooit kinderen of oudere mensen zie. Als het bijna zomer is, krijg ik video's van jongeren die uitkijken naar hun zomervakantie in Marokko. Daarnaast zie ik content waarin jongeren gevaarlijke dingen doen voor de views en likes. Daar word ik boos van, want jongere tieners beseffen niet altijd dat het gevaarlijk is om bijvoorbeeld een verlaten gebouw binnen te dringen. Wat als er instortingsgevaar is? En volgens mij is dat zelfs poging tot inbraak. Die video's blijven gewoon online staan.”

“Op Tiktok ben ik op zoek naar entertainment en informatie. Ik volg alle Vlaamse nieuwskanalen en ook de Nederlandse omroep NOS. Het is voor mij belangrijk om mee te zijn met wat er gaande is in de wereld, zoals met wat Poetin zegt over de toetreding tot de NAVO van Zweden. Waar ik helemaal niet naar op zoek ben op een medium als Tiktok, is expliciete content. Toch komen er geregeld video's voorbij waarin vrouwen zich in een, onschuldig lijkend dansfilmpje plots uitkleden. Ik heb al vaak

blote borsten zien voorbijkomen. Daar ben ik niet naar op zoek op Tiktok. Ook dat vind ik schadelijk voor jonge tieners, als zij zoiets zomaar, ongefilterd, voorbij zien komen.”

“Tiktok houdt me op de hoogte van mijn interesses. Ik volg op Youtube de Nederlandse kickboxer Rico Verhoeven. Op Tiktok plaatst hij video’s waarin hij zijn nieuwe gevechten op Youtube aankondigt. Het is fijn om op die manier op de hoogte te blijven. Ik ben ook mountainbiker en krijg Tiktoks over nieuwe stunts. Soms probeer ik die uit, maar wanneer ik ze te gevaarlijk vind, maak ik dat ik niet alleen ben, voor mocht er toch iets gebeuren.”



Charlotte Van Craeyvelt. — © Sebastiaan Steveniers

“Mijn dagelijkse tijdslimiet staat op 3 uur”

Charlotte Van Craeyvelt (20) uit Tielt-Winge volgt rechten aan de KU Leuven

“Ik zit dagelijks een à twee uur op Tiktok, gisteren was het zelfs tweeënhalf uur. Ik zie vooral grappige filmpjes, maar ook herkenbare dingen. Zo ga ik regelmatig naar de fitness en dan krijg ik opeens heel veel fitnessvideo’s te zien. Ik sla die vaak op zodat ik die oefeningen kan nadoen. Dat werkt inspirerend. Maar soms ga je jezelf wel vergelijken met die sporters. Wanneer ik dat merk, spoel ik die video’s door zodat ze daarna niet meer komen.”

“Mensen volgen doe ik niet, ik kijk vooral wat er op mijn For You Page komt. Maar wanneer ik op het nieuws iets zie, zoek ik daarover soms wel info op. Op Tiktok is alles zo makkelijk uitgelegd.”

“Vorig jaar heb ik de app een tijd verwijderd, omdat ik doorhad dat het te veel was, zeker tijdens de examens. Nu heb ik opnieuw Tiktok en heb ik mijn tijdslimiet op 3 uur gezet. Zet ik die limiet lager, dan klik ik die melding toch altijd weg. Ik ben me ervan bewust dat ik verslaafd ben, maar ik onderneem niet echt veel om ermee te stoppen.”

“Vaak raak ik geïnspireerd door wat ik zie”

Aaron Meys (20) uit Haacht is student Grafische Media & Design in Antwerpen

“Hoeveel ik op Tiktok zit, verschilt per dag of week. Maar als ik eens 10 minuten niks te doen heb, is dat wel het eerste waar ik naar grijp. Ook in mijn bed kijk ik veel: 's morgens en 's avonds. Soms is het dan opeens 4 uur 's nachts terwijl ik om 1 uur wilde gaan slapen. De tijd gaat zo snel voorbij op Tiktok, met één duimbeweging krijg ik al een nieuwe impuls.”

“Ik kijk vooral naar video's van mensen die tekenen of schilderen, omdat ik geïnteresseerd ben in kunst. Vaak raak ik geïnspireerd door wat ze maken en begin ik zelf met tekenen. Veel van de muziek die ik beluister, leerde ik kennen op Tiktok. En als ik een fragment van een leuke serie zie, zet ik die op mijn lijstje van dingen die ik moet bekijken.”

“Ik krijg ook veel pro-Palestina-video's te zien. Ik volg de oorlog op die manier, want dat is veel minder gecensureerd dan via nieuwskanalen of zelfs andere sociale media. Hoe het daar gebracht wordt, voelt veel persoonlijker aan. Ook al raak ik soms gefrustreerd om wat ik zie, toch vind ik het belangrijk dat ik erover leer. Maar voor de verkiezingen in juni zal ik mijn informatie niet daar halen, want ik ben me er ook bewust van dat het algoritme bepaalde verhalen meer kan pushen.”